

Извјештај о квалитету за Годишњи извјештај о коришћењу и заштити вода од загађивања, 2018.

Републички завод за статистику,
Бања Лука, 2019.

Извјештај припремила: Стана Копрановић
Датум објављивања: 30.12.2019.

САДРЖАЈ

1 УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД	5
1.1 Намјена истраживања	5
1.2 Правни основ и одговорност статистичких институција	5
1.3 Коришћене класификације	5
1.4 Извјештајна јединица	5
1.5 Статистичка јединица посматрања	5
1.6 Покривеност и обухват	5
1.7 Статистички концепти и дефиниције	5
2 РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА	6
2.1 Корисници података статистичког истраживања	6
2.1.1 Кључни корисници података из статистичког истраживања	6
2.1.2 Процјена корисничких потреба	6
2.1.3 Мјерење перцепције и задовољства корисника	7
2.2 Комплетност података	7
2.2.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)	7
3 ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ	7
3.1 Узорачка грешка	7
3.1.1 Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1)	7
3.1.2 Активности за смањење узорачких грешака	7
3.2 Неузорачке грешке	7
3.2.1 Неузорачке грешке - Грешке обухвата	7
3.2.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2)	7
3.2.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3)	8
3.2.1.3 Грешка недовољног обухвата	8
3.2.1.4 Мјере за смањење грешака обухвата	8
3.2.2 Неузорачке грешке - Грешке мјерења	8
3.2.2.1 Разлоги за настанак грешака мјерења	8
3.2.2.2 Мјере за смањење броја грешака мјерења	8
3.2.3 Неузорачке грешке - Грешке неодговора	8
3.2.3.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4)	8
3.2.3.2 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)	9
3.2.3.3 Поступци у случају неодговора	9
3.2.3.4 Поступци за смањење стопе неодговора	9
3.2.4 Ревизије	9
3.2.4.1 Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6)	9
3.2.5 Импутација	9
3.2.5.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа импумираних података (A7)	9
4 ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА	9
4.1 Правовременост објављивања	9
4.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1)	9
4.1.2 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2)	10
4.2 Тачност објављивања	10
4.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3)	10
4.3 Разлоги за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности	10
5 УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ	10
5.1 Усклађеност	10
5.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (CH1)	10
5.1.2 Разлоги за већа одступања	11
5.2 Упоредивост	11
5.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1)	11
5.2.2 Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2)	11
5.2.3 Прекиди у временским серијама	11

5.3 Географска упоредивост.....	11
5.3.1 Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система	11
6 ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ.....	11
6.1 Саопштења у којима се објављују подаци	11
6.2 Публикације у којима се објављују подаци	11
6.3 Онлајн база података	12
6.4 Приступ микроподацима	12
6.5 Доступност методолошке документације	12
6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата	12
6.7 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (AC1)	12
6.8 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (AC2).....	12
6.9 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (AC3)	12
7 ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА	13
7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања.....	13
7.2 Оптерећеност давалаца података	13
7.3 Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	13
8 ПОВЈЕРЉИВОСТ	13
8.1 Повјерљивост - политика	13
8.2 Повјерљивост – поступање са подацима	13
9 СТАТИСТИЧКА ОБРАДА	14
9.1 Извор података	14
9.2 Учесталост прикупљања података.....	14
9.3 Прикупљање података	14
9.4 Валидација података.....	14
9.5 Компилација података	14
9.6 Прилагођавања.....	14
9.6.1 Сезонско прилагођавање.....	14

1 УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД

1.1 Намјена истраживања

Статистичким истраживањем о коришћењу и заштити вода од загађивања (ВОД-1) омогућава се квантитативно праћење снабдијевања, захватања, коришћења и испуштања вода у индустрији, праћење уређаја за пречишћавање, као и активности на спровођењу заштите вода од загађивања.

Републички завод за статистику ово истраживање проводи од 2009. године у годишњој периодици.

1.2 Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичко истраживање о коришћењу и заштити вода од загађивања проводи се на основу [Закона о статистици](#) Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2018-2021. година и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику.

1.3 Коришћене класификације

Статистички подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања прикупљају се, обрађују и публикују према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2.

1.4 Извјештајна јединица

Извјештајне јединице за истраживање ВОД-1 су пословни субјекти чија је главна (претежна) дјелатност по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 разврстана у подручја Вађење руда и камена (В), Прерадничка индустрија (С) и Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (Д).

1.5 Статистичка јединица посматрања

Јединице посматрања су пословни субјекти чија је главна (претежна) дјелатност по КД БиХ 2010 разврстана у подручја В, С и D, који користе и испуштају воду, независно од водозахвата и водопријемника за отпадне воде. Јединице посматрања су и индустријске јединице неиндустриских предузећа.

1.6 Покривеност и обухват

Статистичко истраживање о коришћењу и заштити вода од загађивања заснива се на обухвату пословних субјеката, чија је главна (претежна) дјелатност по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 разврстана у подручја В, С и D, вриједност продаје производа већа од 100 000 КМ и број запослених већи од 5.

Истраживањем за 2018. годину обухваћено је 1 258 пословних субјеката.

1.7 Статистички концепти и дефиниције

Важније дефиниције статистичког истраживања о коришћењу и заштити вода од загађивања су:

- **Подземне воде:** онај дио подземних вода који се може на неки начин захватити и користити за потребе индустрије и рударства. Подземне или изданске воде се каптирају дренажним цијевима или галеријама (хоризонтални захват) и копаним или бушеним бунарима (вертикални захват);

- ***Извори или врела:*** појава (природни излаз) подземних вода на површини земље;
- ***Површинске воде:*** површински водни токови, језера, акумулације и обално море;
- ***Губици воде:*** стварни годишњи губици воде који настају приликом транспорта (цурењем или испарањем) између мјеста властитог водозахвата и мјеста коришћења воде;
- ***Коришћене воде:*** количина употребијебљене свеже воде и воде коју су претходно користили други пословни субјекти за технолошки процес (за производњу, хлађење и систем рециркулације), за покретање турбина у хидроелектранама, за санитарне потребе (пиће и личну хигијену) и остале намјене (прање уређаја, погона, возила и др.);
- ***Испуштена незагађена вода:*** вода погодна за сваку употребу без икакве накнадне обраде, као и вода која након употребе није промијенила својства;
- ***Испуштена загађена вода:*** испуштена вода која у физичком, хемијском или биолошком смислу прелази граничне вриједности показатеља за чисту воду;
- ***Третирање воде:*** отпадне воде које су прошле процес примарног, секундарног и/или терцијарног третирања у циљу задовољења еколошких стандарда прије испуштања, односно задовољења одређених норми квалитета за воду која је намијењена поновној употреби;
- ***Примарни третман:*** први степен третирања отпадних вода физичким и/или хемијским поступцима којима се врши таложење суспендованих материја и други процеси којима се БПК (биолошка потрошња кисеоника) смањује за најмање 20% прије испуштања, а укупне суспендоване материје долазећих отпадних вода редуковане су за најмање 50%;
- ***Секундарни третман:*** третирање отпадних вода биолошким поступком са секундарним таложењем и други процеси којима се БПК (биолошка потрошња кисеоника) смањује за најмање 70% и ХПК (хемијска потрошња кисеоника) за најмање 75%;
- ***Терцијарни третман:*** додатно третирање азота и/или фосфора након секундарног пречишћавања отпадних вода, као и уклањање других загађивача који утичу на квалитет воде као што су микробиолошко загађење, боја итд

2 РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА

2.1 Корисници података статистичког истраживања

2.1.1 Кључни корисници података из статистичког истраживања

Подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији за ниво Републике Српске достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за агрегирање достављених података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије Европске уније, Евростат-а и других међународних институција.

Осим за потребе међународног извјештавања, подаци се користе и за потребе Владе Републике Српске и њених институција за израду развојних програма и пројеката, за потребе индивидуалних истраживача, студената итд.

2.1.2 Процјена корисничких потреба

Истраживањем ВОД-1 обезбеђују се годишњи подаци о снабдијевању, коришћењу и испуштању воде из индустрије по областима дјелатности и укупно, као и праћење уређаја за пречишћавање и активности на спровођењу заштите вода од загађивања. Објављени подаци углавном задовољавају потребе корисника који их користе у сврху сагледавања потреба индустрије за водом, начина снабдијевања и коришћења воде, испуштања и третмана отпадних вода.

2.1.3 Мјерење перцепције и задовољства корисника

Републички завод за статистику је провео 2017. године посљедњу Анкету о задовољству корисника и резултати су доступни на званичној интернет страници Завода. Не обавља се посебно мјерење задовољства корисника истраживањем о коришћењу и заштити вода од загађивања.

2.2 Комплетност података

2.2.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)

Стопа расположивих статистика је однос између расположивих статистика и статистика захтјеваних (прописаних) уредбама и регулативама (овдје се прије свега мисли на уредбе и регулативе Европске Комисије и осталих релевантних међународних организација). Будући да истраживање о коришћењу и заштити вода од загађивања није уређено посебном регулативом ни уредбом, овај показатељ се не рачуна.

3 ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ

3.1 Узорачка грешка

3.1.1 Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1)

Будући да се истраживање о коришћењу и заштити вода од загађивања не проводи на узорку, израчунавање узорачке грешке није примјењиво.

3.1.2 Активности за смањење узорачких грешака

Није примјењиво.

3.2 Неузорачке грешке

3.2.1 Неузорачке грешке - Грешке обухвата

3.2.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2)

Табела 1. Стопа прекомјерног обухвата у 2018. години

Број јединица у адресару	1258
Број нерелевантних јединица у адресару	42
Стопа прекомјерног обухвата (%)	3,3

3.2.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3)

У истраживању о коришћењу и заштити вода од загађивања не користе се јединице из два или више извора. Оквир за избор јединица за ово истраживање је Статистички пословни регистар (СПР), односно адресар Годишњег извјештаја о индустрији (ИНД-21). Сви подаци се прикупљају директно, путем статистичког обрасца.

3.2.1.3 Грешка недовољног обухвата

Не располаже се информацијама које упућују да постоје грешке недовољног обухвата.

3.2.1.4 Мјере за смањење грешака обухвата

У циљу смањења грешака обухвата, одговори извјештајних јединица у посматраној години се евидентирају и користе приликом ажурирања адресара за нареду годину посматрања. Редовним ажурирањем СПР-а на основу информација из различитих статистичких истраживања, омогућено је да се из адресара искључе предузећа која су представљала прекомјеран обухват и додају предузећа која су била дио недовољног обухвата.

3.2.2 Неузорачке грешке - Грешке мјерења

3.2.2.1 Разлози за настанак грешака мјерења

Најчешћи разлози за настанак грешака мјерења су:

- недостатак евиденције код извјештајних јединица
- лице које попуњава образац није довољно стручно оспособљено или заинтересовано
- неразумијевање методологије од стране извјештајне јединице
- случајне грешке приликом уписивања података у образац
- образац не попуњава увијек исто лице.

3.2.2.2 Мјере за смањење броја грешака мјерења

У случају појаве грешке мјерења, у зависности од врсте грешке, она се коригује од стране методолога на основу осталих података у извјештају, података из претходног периода посматрања или путем контакта са извјештајном јединицом.

Најзначајнији инструменти за смањење појаве грешака приликом попуњавања обрасца су упутства која се извјештајним јединицама достављају уз образац, а која детаљно описују начин његовог попуњавања. Од великог значаја јесте и контактирање извјештајних јединица од стране методолога у циљу тумачења методолошких објашњења директно и указивања на најчешће грешке настале приликом попуњавања обрасца.

3.2.3 Неузорачке грешке - Грешке неодговора

3.2.3.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4)

Табела 2. Стопа неодговора у 2018. години

Број релевантних јединица	1 216
Број неодговора	27
Стопа неодговора (%)	2,2

3.2.3.2 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)

Не располаже се информацијама које омогућавају израчунавање стопе неодговора варијабле.

3.2.3.3 Поступци у случају неодговора

У случају да недостају поједини подаци или се ради о неконзистентним подацима, успоставља се контакт са извјештајном јединицом са циљем да се извјештај попуни на начин како то методологија захтјева.

Изузетно, у случају неодговора извјештајне јединице за комплетан извјештај или само на поједина питања, као и у случају одступања, недосљедности и грешака које није могуће исправити кроз поновни контакт са извјештајном јединицом, врши се импутирање података на основу доступних података из временских серија (подаци за претходне периоде).

3.2.3.4 Поступци за смањење стопе неодговора

Да би се смањила стопа неодговора најчешће се користе следећи поступци:

- вишеструко контактирање извјештајне јединице (у случају спријечености)
- флексибилност рокова достављања извјештаја (могућност помјерања рокова достављања података)
- комбиновање више различитих начина прикупљања података (телефон, електронска пошта, факс)
- ревидирање обрасца и упутства за попуњавање обрасца у циљу поједностављења и лакшег попуњавања.

3.2.4 Ревизије

3.2.4.1 Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6)

Није планирана и није спроведена ревизија.

3.2.5 Импутација

3.2.5.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа импумтирања података (A7)

Не располаже се информацијама које омогућавају израчунавање стопе импумтирања података. Импумтиране су, иначе, недостајуће вриједности код варијабли на која одговорна лица из пословног субјекта нису знала или нису хтјела да одговоре.

4 ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА

4.1 Правовременост објављивања

4.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1)

Годишњи подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања се објављују само као коначни резултати истраживања, те се индикатор TP1 не рачуна.

4.1.2 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2)

Правовременост коначних резултата износи Т+8.

Табела 3. Правовременост објављивања коначних резултата

Период посматрања	2018
Датум објављивања коначних резултата	2.9.2019.
Временски размак (број мјесеци)	Т+8

4.2 Тачност објављивања

4.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3)

Индикатор се израчунава и приказује на два начина – са аспекта примјене за производјаче и за кориснике статистика.

Индикатор за производјаче статистика

Тачност објављивања износи Т+0.

Табела 4. Тачност објављивања података о коришћењу и заштити вода од загађивања

Период посматрања	2018
Најављени датум објављивања (према Календару публиковања)	2.9.2019.
Стварни датум објављивања	2.9.2019.
Временски размак (број мјесеци)	Т+0

Индикатор за кориснике статистика:

Стопа тачности објављивања података о коришћењу и заштити вода од загађивања износи 100%.

4.3 Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности

Резултати су објављени правовремено. Није било кашњења, односно, подаци су објављени у предвиђеном року. Стварни датум објављивања података о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији нису одступали од планираног датума објављивања у Календару публиковања.

5 УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ

5.1 Усклађеност

5.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (CH1)

Годишњи извјештај ВОД-1 је једини извор података о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији, због чега није могуће извршити анализу усклађености података са резултатима других истраживања.

5.1.2 Разлози за већа одступања

Није примјењиво.

5.2 Упоредивост

5.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1)

Рачунање индикатора СС1 није примјењиво код статистике коришћења и заштите вода од загађивања у индустрији.

5.2.2 Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2)

Годишњи подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији доступни су од 2008. године. Подаци за период 2008-2011. година пркупљени су према Класификацији дјелатности БиХ, која је била усклађена са ЕУ статистичком класификацијом дјелатности NACE Rev.1. Од посматране 2012. године подаци се прикупљају и публикују према КД БиХ 2010, која структурно и садржајно одговара Европској класификацији дјелатности NACE Rev.2.

$$CC2_1 = (2011. \text{ година} - 2008. \text{ година}) = 4 \text{ године}$$

$$CC2_2 = (2018. \text{ година} - 2012. \text{ година}) = 7 \text{ година}$$

5.2.3 Прекиди у временским серијама

Примјена нове Класификације дјелатности КД БиХ 2010 од посматране 2012. године у мањој мјери је утицала на упоредивост података по подручјима и областима дјелатности.

5.3 Географска упоредивост

5.3.1 Упоредивост с осталим чланцима Европског статистичког система

Будући да не постоји јединствена, од стране Евростата дефинисана методологија за производњу података о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији, није осигурана потпуна упоредивост података међу земљама чланцима Европског статистичког система. Поређење појединачних података статистике вода омогућава база података Евростата, која је заснована на добровољном попуњавању Заједничког OECD/Eurostat упитника о копненим водама (Joint OECD/Eurostat Questionnaire on the Environment, Section Inland Waters).

6 ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ

6.1 Саопштења у којима се објављују подаци

Подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији публикују се у годишњем саопштењу Коришћење и заштита вода од загађивања у индустрији, које се може наћи на интернет страници Завода за статистику, www.rzs.rs.ba. У саопштењу се приказују подаци о снабдијевању индустрије водом према начину снабдијевања и врсти водозахвата, о коришћењу вода према намјени и испуштању отпадних вода, третираних и нетретираних, према врсти водопријемника. Подаци се приказују по подручјима и областима КД БиХ 2010.

6.2 Публикације у којима се објављују подаци

Подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања објављују се у сљедећим публикацијама:

- [**Билтен - Животна средина**](#)

Објављени сетови података: захваћене површинске и подземне воде у индустрији, снабдијевање водом из јавних водовода и других система, коришћење воде према намјени, испуштање отпадних вода према врсти водопријемника, третирање отпадне воде.

- [**Годишњак**](#)

Објављени сетови података: снабдијевање водом, коришћење вода и отпадне воде у индустрији

- [**Ово је Република Српска**](#)

Објављени сетови података: површинске воде – извор и реципијент, удио третираних отпадних вода у укупно испуштеним водама из индустрије.

6.3 Онлајн база података

Онлајн база података о коришћењу и заштити воде од загађивања у индустрији није доступна корисницима.

6.4 Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

6.5 Доступност методолошке документације

Методолошка документација доступна је на званичној интернет страници Завода за статистику у дијелу који је означен као [Методолошки документи](#), [Појмови и дефиниције по областима](#) и у оквиру статистичке области Животна средина - [Методологија](#).

Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација – Статистички годишњак, Билтен – Животна средина и саопштења – Коришћење и заштита воде од загађивања у индустрији.

6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата

Подаци су јасно приказани.

6.7 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (AC1)

Није ријешена процедура за евидентију броја прегледа сетова података о коришћењу и заштити воде од загађивања у индустрији.

6.8 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (AC2)

Није ријешена процедура за евидентију броја прегледа сетова метаподатака о коришћењу и заштити воде од загађивања у индустрији.

6.9 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (AC3)

Стопа комплетности метаподатака за Годишње истраживање о коришћењу и заштити воде од загађивања у индустрији у 2018. години износи 90.0%.

7 ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА

7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања

Нису расположиви подаци о трошковима Завода за статистику за реализацију статистичког истраживања о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији.

7.2 Оптерећеност давалаца података

Нису расположиви подаци о оптерећењу и трошковима извјештајних јединица.

7.3 Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Мјере које треба предузети у циљу смањења трошкова и оптерећености извјештајних јединица су:

- Коришћење административних извора података;
- Промовисање коришћења упитника у електронској форми.

8 ПОВЈЕРЉИВОСТ

8.1 Повјерљивост - политика

Подаци који се прикупљају за потребе истраживања о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији подлијежу законским оквирима повјерљивости и користе се искључиво у статистичке сврхе. Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигуруја се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).

8.2 Повјерљивост – поступање са подацима

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. до 29. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03). Завод информише све извјештајне јединице о томе да ће се прикупљени подаци користити само у статистичке сврхе, а повјерљиви подаци, у смислу овог Закона, су заштићени подаци.

Подаци који су прикупљени, обрађени и похрањени сматрају се повјерљивим ако је путем тих података могуће, непосредно или посредно, идентификовати извјештајне јединице, чиме се откривају појединачни подаци.

Статистички подаци се не смију достављати корисницима уколико садрже или откривају повјерљиве податке. Повјерљивим подацима се сматрају подаци за извјештајну јединицу или групу која се састоји од најмање три извјештајне јединице, где удио једне јединице у групи прелази 85%.

Приликом прикупљања, обраде и доставе података, Завод и овлаштени органи и организације предузимају све мјере организационе, регулаторне, административне и техничке природе које су потребне да се заштите повјерљивост података и онемогући недозвољени приступ, објављивање и кориштење података.

Лица која приликом обављања својих послова могу имати приступ повјерљивим подацима, морају се придржавати одредби овог Закона и након што престану обављати своје функције.

9 СТАТИСТИЧКА ОБРАДА

9.1 Извор података

Извор података о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији су пословни субјекти чија је главна (претежна) дјелатност по КД БиХ 2010 разврстана у подручја В, С и D, а оставарују вриједност продаје производа већу од 100 000 КМ или имају број запослених већи од 5. Приликом обраде података, узима се у обзир додатни критеријум према којем се обрађују извјештаји оних јединица које су за посматрану годину приказале потрошњу воде већу од 500 m³.

9.2 Учесталост прикупљања података

Подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања прикупљају се у годишњој периодици.

9.3 Прикупљање података

Годишњи подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији прикупљају се путем папирног обрасца ВОД-1 од пословних субјекта који се налазе на територији Републике Српске, а чија је главна (претежна) дјелатност разврстана према КД БиХ 2010 у подручја В, С и D. Извјештај ВОД-1 достављају и индустријске јединице неиндустријских предузећа. Извјештајне јединице достављају попуњене извјештаје, у два примјерка, подручним јединицама Републичког завода за статистику, до 5. маја текуће године за претходну годину. Подручне јединице достављају прикупљене извјештаје у централу Завода на даљу обраду.

Извјештајне јединице, иначе, имају могућност да образац и упутство за попуњавање преузму и са [званичне интернет странице Завода за статистику](#).

9.4 Валидација података

Евидентирање примљених извјештаја, унос и обрада података о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији организована је у централама Републичког завода за статистику, у Одјељењу производних статистика.

Приликом обраде и уноса, подаци о снабдијевању, коришћењу и испуштању воде на нивоу јединице посматрања пореде се са вриједностима из претходне године. Свако неочекивано велико одступање, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом са извјештајном јединицом. У апликацију за унос података уgraђене су контроле које онемогућавају да се у базу унесу рачунски и логички неисправни подаци.

9.5 Компилација података

Обрада података организована је у централама Републичког завода за статистику. У случају неодговора за комплетан извјештај или само за поједина питања, као и у случају одступања, недосљедности и грешака које није могуће исправити кроз поновни контакт са извјештајном јединицом, врши се импутирање података на основу доступних података за јединицу посматрања из претходних година. Осим импутације, не примјењују се други процеси компилације података.

9.6 Прилагођавања

9.6.1 Сезонско прилагођавање

С обзиром да се ради о годишњем истраживању, подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања нису предмет сезонског прилагођавања.